NORAKSTS
Lieta Nr.A42554307
AA43-1397-11/16

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 11.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs K.Berķis,
tiesneši M.Birzgalis un A.Šteinberga,

piedaloties pieteicējas Jūrmalas aizsardzības biedrības pārstāvim *G.G.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ministru kabineta pārstāvei *A.B.*, trešās personas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Adlera" pārstāvim *U.G.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz Jūrmalas aizsardzības biedrības pieteikumu par Ministru kabineta 2007.gada 6.jūnija rīkojumu Nr.344 un Nr.345 atcelšanu, sakarā ar Jūrmalas aizsardzības biedrības apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 26.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ministru kabineta 2007.gada 6.jūnija rīkojumu Nr.344 (protokols Nr.33, 25.§) „Par meža zemes transformāciju */adrese/*" (turpmāk – rīkojums Nr.344) atļauta meža zemes, t.i., zemes gabala 1,6254 ha platībā, kadastra Nr*./kadastra numurs/*, kas atrodas */adrese/* (Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, 1.kvartāla 1., 2. un 3.nogabala daļā), transformācija ar izmantošanu koplietošanas ceļa izbūvei.

Ar Ministru kabineta 2007.gada 6.jūnija rīkojumu Nr.345 (protokols Nr.33, 26.§) „Par meža zemes transformāciju */adrese/*" (turpmāk – rīkojums Nr.345) atļauta meža zemes, t.i., zemes gabala 3,0561 ha platībā, kadastra Nr*./kadastra numurs/*, kas atrodas */adrese/* (Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, 1.kvartāla 1., 2., 3., 4. un 5.nogabala daļā), transformācija ar izmantošanu teritorijas labiekārtošanai – parka izveidošanai.

[2] 2007.gada 16.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Jūrmalas aizsardzības biedrības (turpmāk arī – JAB vai pieteicēja) pieteikums par rīkojumu Nr.344 un Nr.345 atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu. JAB pieteikumā norādīts, ka pārsūdzētie rīkojumi Nr.344 un Nr.345 neatbilst ārējiem normatīvajiem aktiem, vispārējiem tiesību principiem un starptautisko tiesību

normām, piemēram, Meža likuma 35.pantam un Aizsargjoslu likuma 36.panta 9.punktam. Ministru kabinetam pirms rīkojumu Nr.344 un Nr.345 izdošanas bija jāveic pārbaude, kas ietver sevī rīkojumu lietderības un tiesiskuma pārbaudi.

Saskaņā ar teritorijas labiekārtošanas tehnisko projektu, ģenerālplānu un inženiertopogrāfisko plānu teritorijā */adrese/* tiek veikta žoga būvniecība, kas ir pretrunā Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajai daļai un 36.panta trešās daļas 3.punktam. Pārkāpti arī Vides aizsardzības likuma 3.pantā noteiktie piesardzības un izvērtēšanas principi.

Ar rīkojumiem Nr.344 un Nr.345, atļaujot izbūvēt koplietošanas ceļu un izveidot slēgtu (nožogotu) labiekārtotu parku, netiek ievērotas sabiedrības tiesības piedalīties ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā. Vides aizsardzības likuma 8.panta pirmā daļa noteic, ka sabiedrībai ir tiesības piedalīties tādu lēmumu pieņemšanā un plānošanas dokumentu sagatavošanā, arī grozījumu sagatavošanā tajos, kuri var ietekmēt vidi. Sabiedrība šīs tiesības var īstenot, pirms ir pieņemts attiecīgais lēmums vai dokuments. JAB uzskata, ka šajā gadījumā nav nodrošināta pietiekama informācija, kā to paredz normatīvie akti, lai sabiedrība būtu informēta par paredzamajiem darbiem */adrese/* un */adrese/*, kas paredz izbūvēt koplietošanas ceļu un izveidot slēgtu (nožogotu) labiekārtotu parku, kā rezultātā ir nepieciešama meža zemes transformācija. Nav ievērots Vides aizsardzības likuma 12.pants, kas paredz sabiedrības iesaistīšanu ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā.

[3] Rakstveida paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai Ministru kabinets (turpmāk arī – atbildētājs) ir norādījis, ka pieteikums nav pamatots, un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[3.1] Zemkopības ministrija savas kompetences ietvaros izstrādāja rīkojumu Nr.344 un Nr.345 projektus izskatīšanai Ministru kabinetā. Rīkojumu projekti sagatavoti, pamatojoties uz transformācijas ierosinātāja – valsts akciju sabiedrības (turpmāk – VAS) „Valsts nekustamie īpašumi" – Rīgas-Ogres virsmežniecībā iesniegtajiem transformācijas iesniegumiem, saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumu Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.806) 21.punktu iesniegumiem pievienotajiem dokumentiem, attiecīgo kompetento institūciju sniegtajiem atzinumiem (Jūrmalas pilsētas dome 2006.gada 1.septembra atzinumos Nr.14-12/4118 un Nr.14-12/4119 apliecina, ka transformācija – koplietošanas ceļa izbūve zemes gabalā */adrese/*, un attiecīgi – parka ierīkošana zemes gabalā */adrese/*, atbilst teritorijas plānojumam, izstrādātājam detālplānojumam un nekustamā īpašuma lietošanas mērķim, kas noteikts Jūrmalas pilsētas domes 2006.gada 2.novembra lēmumā Nr.1062).

Atbildētājs nesaskata pamatu, ka būtu pārkāpts Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 13.pants, jo, izdodot pārsūdzētos rīkojumus, Ministru kabinets ievēroja samērīguma principu, kā arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā, trešajā, piektajā un septītajā daļā minētos principus.

[3.2] Zemes gabals 30561 platībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/ /adrese/* un zemes gabals 16254 ha platībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*

/adrese/ atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, un tiem zemes lietošanas veids ir mežs. Līdz ar to uz minētajiem gadījumiem attiecināma Aizsargjoslu likuma 36.panta ceturtās daļas 2.punkta prasība – lai transformētu meža zemi krasta kāpu aizsargjoslā, jābūt ikreizējam Ministru kabineta rīkojumam.

Rīkojums Nr.344 atļauj transformēt meža zemi koplietošanas ceļa izveidei, bet rīkojums Nr.345 – teritorijas labiekārtošanai – parka izveidošanai. Līdz ar to uz minētajiem transformācijas gadījumiem ir attiecināms Meža likuma 3.panta otrās daļas 3.punktā noteiktais, ka par mežu neuzskata parku, un minētā likuma 3.panta trešās daļas 1.punktā noteiktais, ka par meža zemi neuzskata valsts, pašvaldību, uzņēmumu un māju ceļa nodalījuma joslu. Pamatojoties uz minēto, ir izdoti attiecīgie Ministru kabineta rīkojumi.

Saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 13.pantu Ministru kabinets apspriež vai izlemj visas lietas, kuras ietilpst tā kompetencē, saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi (turpmāk – Satversme) un likumiem. Līdz ar to atbildētājs, izdodot rīkojumus Nr.344 un Nr.345, ievēroja ārējos normatīvos aktus, vispārējos tiesību principus un starptautiskās tiesību normas.

[3.3] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 62.panta otro daļu pārvaldes lēmuma pārbaude ietver sevī lēmuma lietderības un tiesiskuma pārbaudi, un saskaņā ar šī panta trešo daļu pārvaldes lēmumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem pārbauda gan pirms tā pieņemšanas (iepriekšēja pārbaude), gan pēc tā pieņemšanas (pēcpārbaude).

Atbildētājs, pamatojoties uz spēkā esošu teritorijas plānojumu, izvērtēja, ka meža zemi ir lietderīgi transformēt un tā vietā izveidot koplietošanas ceļu un parku, tādējādi uzlabojot sabiedrības dzīves kvalitāti (radot iespēju atpūsties parkā un attīstot attiecīgajā teritorijā infrastruktūru – izveidojot ceļu). Tādējādi pieteicējas argumenti par sabiedrības interešu aizskārumu ir nepamatoti.

[3.4] Atbildētājs nodrošināja atklātības principu rīkojumu pieņemšanā, jo to projekti bija ievietoti Ministru kabineta mājas lapā (http://www.mk.gov.lv), kurai ir publiskas pieejamības statuss, kā arī publicēja rīkojumus Nr.344 un Nr.345 oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" (2007.gada 8.jūnijā, Nr.92 (3668)). Atbildētājs, izdodot rīkojumus Nr.344 un Nr.345, ievēroja sabiedrības tiesības piedalīties ar meža zemes transformāciju saistīto lēmumu pieņemšanā.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2008.gada 20.jūnija lēmumu lietā atbildētāja pusē kā trešā persona pieaicināta Jūrmalas pilsētas dome un SIA „Adlera".

[5] Rakstveida paskaidrojumos trešā persona SIA „Adlera" ir norādījusi, ka JAB pieteikums ir atzīstams par nepamatotu un ir noraidāms. Papildus norādīts, ka pieteicējai statūtos sākotnēji nebija paredzētas tiesības iesniegt pieteikumu. Tikai ar tās 2008.gada 16.februāra sapulces lēmumu apstiprināta jaunā statūtu redakcija, kas notika pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā. Tādējādi pastāv APL 282.panta 2.punktā norādītais pamats tiesvedības izbeigšanai, jo pieteicējai nebija tiesību iesniegt pieteikumu.

[6] Rakstveida paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai Jūrmalas pilsētas dome norāda, ka pilnībā iebilst pret pieteikumā ietverto prasījumu.

[7] Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 26.augusta spriedumu JAB pieteikums ir noraidīts.

[7.1] Aizsargjoslu likuma 36.panta ceturtās daļas 2.punktā (līdz 2003.gada 23.jūlijam – 36.panta sestās daļas 2.punktā) paredzēts, ka meža zemju transformāciju krasta kāpu aizsargjoslā aizliegts veikt bez Ministru kabineta ikreizēja rīkojuma. Šāds rīkojums ir administratīvais akts.

[7.2] Atbilstoši Jūrmalas attīstības plānam (teritorijas plānojumam), kas bija spēkā transformācijas atļaujas saņemšanas brīdī, dabas pamatnes teritoriju, kurā atrodas arī strīdus zemesgabali, drīkst izmantot koplietošanas ceļa un parka izveidei.

[7.3] Nav konstatējama būtiska ietekme uz vides stāvokļa izmaiņām saistībā ar pārsūdzētajos rīkojumos norādīto meža zemju transformācijas mērķi. Turklāt minētie rīkojumi ir tapuši, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību un iepazīstoties ar lēmuma pieņemšanai nepieciešamajiem dokumentiem.

[7.4] No tiesību normām neizriet pienākums meža zemes transformācijas procesā noskaidrot sabiedrības viedokli sabiedriskās apspriešanas procesā vai citādākā veidā.

[8] Izskatījusi lietu sakarā ar pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 7.aprīļa spriedumu pieteikumu noraidīja. Apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumam. Papildus apgabaltiesa norādīja, ka tai nav pamata lūgt Satversmes tiesu pārbaudīt Jūrmalas pilsētas domes 2004.gada 1.decembra saistošo noteikumu Nr.22 „Par detālplānojuma projekta „*/adrese/*" saistošās daļas apstiprināšanu" (turpmāk – saistošie noteikumi Nr.22) atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Apgabaltiesa arī norādīja, ka tai nav pamata nepiemērot minētos noteikumus.

[9] Pieteicēja par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt.

[10] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2010.gada 2.decembra spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 7.aprīļa spriedums atcelts un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai. Spriedumā norādīts, ka Administratīvā apgabaltiesa nav vērtējusi Ministru kabineta izdarītos lietderības apsvērumus, izdodot pārsūdzētos rīkojumus, un rīkojumu pamatojumu.

[11] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja, atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt. Trešās personas SIA „Adlera" pārstāvis norādīja, ka apelācijas sūdzība ir

nepamatota, un lūdza pieteikumu noraidīt, kā arī lūdza izvērtēt, vai lieta nav izbeidzama, jo pieteicējam uz pieteikuma iesniegšanas brīdi nebija subjektīvo tiesību iesniegt šādu pieteikumu.

Tiesas sēdē kā lieciniece tika nopratināta *B.L.*.

Motīvu daļa

[12] Uzklausījusi lietas dalībnieku paskaidrojumus un liecinieces liecību, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums ir apmierināms.

[13] Pieteicēja tiesā ir pārsūdzējusi Ministru kabineta 2007.gada 6.jūnija rīkojumus Nr.344 un Nr.345, ar kuriem atļauta zemes transformācija zemesgabalos */adrese/* un */adrese/*. Minētie rīkojumi ir izdoti attiecībā uz meža zemi, kas atrodas Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā. Pieteicēja lūdz minētos rīkojumus atzīt par prettiesiskiem un atcelt, jo tie ir pretrunā gan normatīvajiem aktiem, gan vispārējiem tiesību principiem un starptautisko tiesību normām.

Ņemot vērā, ka ar pārsūdzētajiem rīkojumiem ir atļauta zemes transformācija Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas nozīmē, ka minēto rīkojumu darbības sekas var būtiski ietekmēt vidi, ka arī izvērtējot pieteicējas statūtos noteiktos mērķus *(lietas I sējuma 238.-245.lapa),* kuri cita starp paredz kā biedrības mērķi – veicināt Latvijas dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un vides aizsardzību, jo īpaši Jūrmalas pilsētā, un ņemot vērā Satversmes 115.pantā noteikto kopsakarā ar Latvijas Republikai saistošajām starptautisko tiesību normām, tostarp, 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju, kā arī ņemot vērā Vides aizsardzības likuma II nodaļā ietvertās tiesību normas attiecībā uz sabiedrības tiesībām vides jomā, Administratīvajai apgabaltiesai nerodas šaubas par pieteicējas tiesībām iesniegt konkrēto pieteikumu, līdz ar to apgabaltiesa noraida kā nepamatotu trešās personas viedokli, ka tiesvedība konkrētajā lietā ir izbeidzama, jo pieteicējai nav subjektīvo tiesību iesniegt pieteikumu.

[14] Atbilstoši APL 350.panta pirmajai daļai tiesību normu interpretācija, kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kas šo lietu izskata no jauna. Ievērojot iepriekš minēto, apgabaltiesa, vērtējot pieteicējas pieteikuma pamatotību, vadīsies no Senāta atziņām, kas ietvertas Senāta 2010.gada 26.maija spriedumā šajā lietā.

[15] Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmā daļa paredz, ka Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla izveidota, lai samazinātu piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabātu meža aizsargfunkcijas, novērstu erozijas procesu attīstību, aizsargātu piekrastes ainavas, nodrošinātu piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju, saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu. Savukārt Aizsargjoslu likuma 36.pants noteic virkni ierobežojumu

attiecībā uz pieļaujamo rīcību Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā.

[16] Satversmes tiesa 2004.gada 9.marta spriedumā lietā Nr.2003-16-05 attiecībā uz Aizsargjoslu likuma 6. un 36.panta interpretāciju ir norādījusi, ka likuma 36.pantā noteiktie būvniecības ierobežojumi interpretējami kopsakarā ar 6.pantu. Nolūkā sasniegt 6.pantā minēto mērķi, 36.pants jaunu piekrastes apbūvi kopumā aizliedz. Kaut arī pašvaldībai šajā pantā iekļautās normas dod tiesības izlemt citādi, tomēr tās rīcības brīvību ierobežo Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsardzības aizsargjoslas noteikšanas mērķis. Pašvaldībai tai noteiktās rīcības ietvaros, nepārkāpjot iepriekšminēto mērķi un ņemot vērā vietējo apstākļu specifiku, dotās tiesības izlemt citādi nozīmē tādu rīcību, kas vislabākajā veidā saskaņotu dabas vērtību saglabāšanu un attīstības intereses (*sk. Satversmes tiesas sprieduma 5.4.punktu*).

Kā 2010.gada 26.maija spriedumā norādījis Senāts, Satversmes tiesas izteiktās atziņas *mutatis mutandis* ir piemērojamas šajā lietā tāpēc, ka abās lietās aplūkojamais jautājums ir Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla un pieļaujamā rīcība šajā joslā. Šī aizsargjosla ir noteikta, ņemot vērā vides aizsardzības mērķi, un tajā esošie objekti, lai gan atrodas Jūrmalas pašvaldības teritorijā, ir nacionāla vērtība. Līdz ar to šo objektu kvalitāte, uzturēšana un attīstība ir ne tikai attiecīgās pašvaldības, bet gan visas valsts rūpe. Kā secināms no Aizsargjoslu likuma 36.panta, atsevišķa rīcība, tostarp meža zemes transformācija, likumdevēja ieskatā, ir nacionālā līmenī tik būtiska, ka jautājuma izlemšana ir izņemta no pašvaldības kompetences un nodota Ministru kabinetam.

[17] Kā norādījis Senāts, administratīvo aktu izdošana Ministru kabinetam pati par sevi ir neraksturīga funkcija un, ja tāda ar likumu Ministru kabinetam ir nodota, tad parasti administratīvā akta izdošana ir saistīta ar lietderības apsvērumu izdarīšanu. Tādējādi, izmantojot tam piešķirto rīcības brīvību, Ministru kabinetam nav paredzēts izmantot formālu pieeju. Konkrētajā gadījumā lietderības apsvērumu izdarīšanu paredz gan tiesību norma (Aizsargjoslu likuma 36.panta ceturtās daļas 2.punkts), gan izlemjamais jautājums, jeb precīzāk – nepieciešamība izvērtēt un sabalansēt valstiski nozīmīgas iesaistītās intereses.

Savukārt pamatojuma princips, kas ir procesuāls administratīvo tiesību princips, prasa, lai lietderības apsvērumi būtu atspoguļoti lēmumā vai iesaistīto institūciju dokumentos, kas ir ņemti vērā, pieņemot lēmumu. Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā iesaistīto interešu nozīmīgumu un Vides aizsardzības likuma 3.panta pirmās daļas 4.punktā minēto izvērtēšanas principu, administratīvā akta pamatojums ir būtisks jautājums, kas izvērtējams, lai konstatētu, vai pārsūdzētie Ministru kabineta rīkojumi ir tiesiski.

[18] Administratīvā apgabaltiesa, ņemot vērā iepriekš norādītās Senāta atziņas, secina, ka pārbaudot Ministru kabineta rīkojumu tiesiskumu, ir noskaidrojams, vai rīkojumos un iesaistīto institūciju dokumentos, kas ir ņemti

vērā rīkojuma izdošanas procesā, ir atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65., 66.pantam ietverti lietderības apsvērumi, proti, apsvērumi attiecībā uz rīkojumu izdošanas nepieciešamību, vajadzību un piemērotību, un, vai šie iestādes izdarītie lietderības apsvērumi atbilst Aizsargjoslu likuma 6.pantā noteiktajiem mērķiem, kā arī Vides aizsardzības likuma 3.panta pirmās daļas 4.punktā ietvertajam „izvērtēšanas principam".

[19] Izvērtējot rīkojuma Nr.344 saturu (*lietas I sējuma 47.lapa*), ar kuru ir atļauta meža zemes, t.i., zemes gabala 1,6254 ha platībā, kadastra Nr.*/kadastra numurs/,* kas atrodas */adrese/* (Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, 1.kvartāla 1., 2. un 3.nogabala daļā), transformācija ar izmantošanu koplietošanas ceļa izbūvei, konstatējams, ka rīkojums nesatur lietderības apsvērumus attiecībā uz šāda administratīvā akta izdošanas nepieciešamību, vajadzību vai piemērotību.

Arī minētā rīkojuma projekta paskaidrojuma raksts šādus lietderības apsvērumus nesatur. Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka rīkojuma projekts paredz transformēt meža zemi koplietošanas ceļa izbūvei VAS „Valsts nekustamie īpašumi" tiesiskā valdījumā esošā zemes gabalā, kas atrodas Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, minētajam zemes gabalam ir izstrādāts un apstiprināts detālplānojums un Jūrmalas pilsētas dome ir atzinusi, ka tai iesniegtajā skiču projektā norādītā plānotā darbība un plānotais nekustamā īpašuma lietošanas mērķis atbilst teritorijas plānojuma atļautajai teritorijas izmantošanai. Papildus norādīts, ka transformējamajā platībā ir nepieciešama 45 koku izciršana *(lietas I sējuma 54.lapa)*.

Apgabaltiesa pārbaudīja arī citu institūciju dokumentus, kas saistīti ar rīkojuma Nr.344 izdošanu, proti,

1) Tieslietu ministrijas 2007.gada 3.janvāra saskaņojumu *(bez iebildumiem un priekšlikumiem), (lietas I sējuma 56.lapa),*

2) Finanšu ministrijas 2007.gada 9.janvāra saskaņojumu, *(ieteikts mainīt „īpašnieks" uz „tiesiskais valdītājs"), (lietas I sējuma 57.lapa)*,

3) Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas 2007.gada 5.marta saskaņojumu *(ietverta norāde par nepieciešamību papildināt paskaidrojuma rakstu ar informāciju par detālplānojuma esamību teritorijai /adrese/),(lietas I sējuma 58.lapa),*

4) Vides ministrijas 2007.gada 3.janvāra saskaņojumu *(bez iebildumiem), (lietas I sējuma 59.lapa),*

5) Latvijas Pašvaldību savienības 2006.gada 21.decembra saskaņojumu *(bez iebildēm),* (*lietas I sējuma 60.lapa*),

6) VAS „Valsts nekustamie īpašumi" 2006.gada 23.novembrī Valsts meža dienesta Rīgas – Ogres virsmežniecībai iesniegto meža zemes transformācijas iesniegumu (*lietas I sējuma 61.lapa*),

7) zemes robežu plānu (*lietas I sējuma 69.-72.lapa*),

8) Jūrmalas pilsētas domes 2002.gada 5.novembra inženierbūvju plānošanas uzdevumu Nr.14-10/515 (*lietas I sējuma 73.-74.lapa*),

9) Jūrmalas pilsētas domes būvvaldes 2006.gada 1.septembra sniegto atzinumu Valsts meža dienestam, kurā norādīts, ka meža zemes transformācija nepieciešama paredzētā mērķa nodrošināšanai – koplietošanas ceļa izveidošanai (*lietas I sējuma 76.lapa*),

10) Jūrmalas pilsētas domes 2006.gada 2.novembra lēmumu Nr.1062, kurā atzīts, ka zemesgabala */adrese/* plānotais lietošanas mērķis atbilst pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai (plānotajai) teritorijas izmantošanai un nekustamā īpašuma lietošanas mērķim (*lietas I sējuma 77.lapa*),

11) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes tehniskos noteikumus Nr.5-8/1459 (*lietas I sējuma 78.-79.lapa*),

12) Valsts meža dienesta Rīgas-Ogres virsmežniecības aktu par koku ciršanas apjomu transformētajā platībā (*lietas I sējuma 80.lapa*),

13) Zemkopības ministrijas 2007.gada 19.janvāra vēstuli Jūrmalas pilsētas domei (*lietas I sējuma 82.-83.lapa*) un tās atbildi Zemkopības ministrijai (*lietas I sējuma 84.lapa*).

Administratīvā apgabaltiesa arī šajos pārbaudītajos dokumentos neatrod apsvērumus, kas pamatotu nepieciešamību izdot rīkojumu par meža zemes transformāciju. Apgabaltiesas ieskatā, rīkojumā un pamatojuma dokumentos norādītie apsvērumi neļauj pārliecināties, vai rīkojuma pamatojumā norādītais zemes transformācijas mērķis – koplietošanas ceļa izveide atbilst Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla izveidošanas mērķiem un sabiedrības interesēm.

[20] Arī izvērtējot rīkojumu Nr.345 *(lietas I sējuma 86.lapa)*, rīkojuma projekta paskaidrojuma rakstu *(ietas I sējuma 93.lapa)*, kā arī citu institūciju dokumentus, kas saistīti ar rīkojuma Nr.345 izdošanu, proti:

1) izziņu par atzinumos sniegtajiem iebildumiem (*lietas I sējuma 94.lapa*),

2) Tieslietu ministrijas 2007.gada 3.janvāra saskaņojumu (*lietas I sējuma 96.lapa*),

3) Finanšu ministrijas 2007.gada 9.janvāra saskaņojumu (*lietas I sējuma 97.lapa*),

4) Reģionālās attiecības un pašvaldību lietu ministrijas 2007.gada 5.marta saskaņojumu ar norādi, ka projekta paskaidrojuma raksts ir papildināms ar informāciju par detālplāna esamību teritorijai */adrese/* (*lietas I sējuma 98.lapa*),

5) Vides ministrijas 2007.gada 3.janvāra saskaņojumu ar piezīmi, ka tā saturā iekļaujams transformācijas mērķis – „parka izveidošanai" (*lietas I sējuma 99.lapa*), Latvijas Pašvaldību savienības 2006.gada 21.decembra saskaņojumu (*lietas I sējuma 100.lapa*),

6) Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas 2007.gada 3.janvāra iebildumus (*lietas I sējuma 101.-102.lapa*),

7) VAS „Valsts nekustamie īpašumi" 2006.gada 17.augusta meža zemes transformācijas iesniegumu (*lietas I sējuma 103.-104.lapa*),

8) zemes robežu plānu (*lietas I sējuma 112.-113.lapa*),

9) zemes situācijas plānu (*lietas I sējuma 114.lapa*),

10) Jūrmalas pilsētas domes būvvaldes 2006.gada 1.septembra atzinumu (*lietas I sējuma 117.lapa*),

11) Jūrmalas pilsētas domes 2006.gada 2.novembra lēmumu Nr.1062 (*lietas I sējuma 118.lapa*),

12) Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes tehniskos noteikumus Nr.5-8/1460 (*lietas 119.-120.lapa*), Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka rīkojumā un pamatojuma dokumentos norādītie apsvērumi neļauj pārliecināties, vai rīkojuma pamatojumā norādītais zemes transformācijas mērķis – parka izveidošanai atbilst Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla izveidošanas mērķiem, kā arī sabiedrības interesēm.

[21] Vides ministrija 2008.gada 30.jūlijā ir sniegusi Zemkopības ministrijai atzinumu Nr.3-06/6304 par Ministru kabineta rīkojumiem Nr.344 un Nr.355, kurā secināts, ka kopumā sabiedriskā parka */adrese/* un koplietošanas ielas */adrese/* izveide līdz šim veikta atbilstoši vidi regulējošajiem normatīvajiem aktiem *(lietas II sējuma 226.-230.lapa*). Izvērtējot minēto Vides ministrija atzinumu, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka tas satur vairākas pretrunas. Piemēram, atzinuma trešajā lapā attiecībā uz zemesgabalu */adrese/* norādīts, ka vietā, kur tiek ierīkots parks, ir priežu mežs, meža augšanas apstākļi – sils. Minētais mežs varētu atbilst biotopam „mežainas jūrmalas kāpa", kas iekļauts Latvijas īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā. Šādu īpaši aizsargājamu biotopu raksturo gan dabīgas, gan stādītas priežu audzes. Zemsedzē raksturīgi tādi augi kā sila virsis, brūklene, parastā miltene u.c. Savukārt turpmāk tekstā konstatēts, ka izveidotajā parka teritorijā, kurā mežu veido 200-260 gadus vecas un jaunākas priedes, augājs neatbilst raksturīgajiem augiem mežainās jūrmalas kāpās. Teritorijā, kurā izveidoti celiņi un laipas un uzbērta melnzeme vai mulča, ir izmainīta dabiskā, kāpu joslai raksturīgā zemsedze. Tomēr minētā biotopa vērtību galvenokārt nosaka kāpām raksturīgais reljefs un priedes, zemsedze ir biotopa mazāk vērtīgā daļā, jo tajā nav sastopama īpaša sūnu un augu dažādība. Neskatoties uz bojāto zemsedzi, mežs pilda piekrastes mežu svarīgo funkciju – krasta erozijas novēršanu.

Apgabaltiesas ieskatā, šādam atzinumā ietvertam secinājumam, ka viena biotopa daļa ir vērtīgāka, bet otra nevērtīgāka, nav gūstams apstiprinājums tiesību normās. Arī tiesas sēdē nopratinātā lieciniece bioloģijas doktore *B.L.* norādīja, ka šāda pieeja nav pareiza, jo ar biotopu ir saprotama ekosistēma, teritorija, kuru raksturo nedzīvās un dzīvās dabas faktori, reljefs, augsne, augājs sākot no zemsedzes, beidzot ar krūmājiem *(lietas II sējuma 233.lapa)*.

Apgabaltiesas ieskatā, arī attiecībā uz zemesgabalu */adrese/* Vides ministrijas atzinumā ietvertais konstatējums, ka, veicot objekta apskati dabā, konstatēts, ka ceļa izbūve un koku ciršana nav uzsākta, zemesgabalā ir jau esoši ceļi, kas kalpo kā piebraucamie ceļi dzīvojamām mājām, kā arī atsevišķas patvaļīgi izbraukātas vietas un teritorijā ir sastopamas atsevišķas vecas priedes (vairāk par 200 gadiem), kam var būt augsta bioloģiskā vērtība, neļauj izdarīt secinājumu par pārsūdzētā rīkojuma Nr.344 atbilstību Aizsargjoslu likuma

6.panta pirmajā daļā noteiktajiem Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla izveidošanas mērķiem.

[22] Kā jau iepriekš norādīts, Vides aizsardzības likuma 3.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas. Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai.

Pārbaudot pārsūdzēto rīkojumu Nr.344 un Nr.345 saturu, kā arī to izdošanā iesaistīto iestāžu sagatavoto dokumentu saturu (sk. sprieduma [19], [20] punktu), apgabaltiesa secina, ka atbildētājs pirms pārsūdzēto rīkojumu izdošanas nav pienācīgi izvērtējis rīkojumu un rīkojumu rezultātā pieļaujamās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrības ieguvumu no šādu rīkojumu izdošanas.

Konkrētajā gadījumā atbildētājam bija nepieciešams savos apsvērumos arī ņemt vērā, ka izdodamie rīkojumi attiecas uz valsts zemi, kas atrodas Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā, kas ir izveidota ar mērķi, cita starp, samazināt piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabāt meža aizsargfunkcijas, novērst erozijas procesu attīstību, aizsargātu piekrastes ainavu, nodrošinātu piekrastes dabas resursu saglabāšanu, aizsardzību, līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu.

Proti, atbildētājam, izdodot konkrētos rīkojumus, ar kuriem tika atļauta meža zemes transformācija Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā, bija jāapsver un jāpamato, ka šādi rīkojumi atbilst arī Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem mērķiem. No pārsūdzētajiem rīkojumiem un to izdošanas procesā sagatavotajiem dokumentiem, kas iesniegti lietā, šādi iestādes apsvērumi nav atrodami.

[23] Turklāt valstij attiecībā uz tai piederošiem zemesgabaliem ir pienākums nodrošināt, lai tie tiktu izmantoti atbilstoši sabiedrības interesēm. Lemjot par valsts īpašuma, konkrētajā gadījumā meža zemes, izmantošanu, atbildīgajai iestādei bija jāapsver, vai ir nepieciešams konkrētajā gadījumā izdot lēmumu par meža zemes transformāciju, vai lēmuma mērķis atbilst tiesību normām, vai lēmums ir piemērots šā mērķa sasniegšanai, vai lēmums ir samērīgs ar sabiedrības interešu ierobežojumu *(sal. Senāta 2010.gada 22.februāra lēmumu lietā Nr.SKA – 101/2010)*. Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot rīkojumus un to pamatojuma dokumentus, nekonstatē, ka atbildētājs būtu izdarījis šādus apsvērumus attiecībā uz pārsūdzēto rīkojumu atbilstību sabiedrības interesēm, proti, rīkojumi šādu pamatojumu nesatur.

[24] Ievērojot iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pārsūdzētie Ministru kabineta rīkojumi Nr.344 un Nr.345 nesatur lietderības apsvērumus un pamatojumu attiecībā uz šo rīkojumu izdošanas nepieciešamību, atbilstību Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem Rīgas jūras līča

piekrastes aizsargjoslas izveidošanas mērķiem un sabiedrības interesēm, līdz ar to konkrētie rīkojumi ir atzīstami par prettiesiskiem un ir atceļami.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Apmierināt Jūrmalas aizsardzības biedrības pieteikumu.

Atcelt Ministru kabineta 2007.gada 6.jūnija rīkojumus Nr.344 un Nr.345 no to pieņemšanas brīža.

Spriedumu 30 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	(*paraksts*)	K.Berķis
Tiesneši	(*paraksts*)	M.Birzgalis
	(*paraksts*)	A.Šteinberga

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas

tiesnesis K.Berķis
Rīgā 2011.gada 11.martā